

Duyusal ??lemleme ?lçe?i Ev Formu (Sensory Processing Measure (SPM) Home Form)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duyusal ??lemleme ?lçe?i Ev Formu (Sensory Processing Measure (SPM) Home Form)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20420>

Özet

Duyusal ??lemler Ölçe?i Ev Formu (Sensory Processing Measure - SPM Home Form), bireylerin ev ortamındaki günlük ya?am aktiviteleri s?ras?nda sergiledikleri Duyusal ??lemler becerilerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis standart bir Ölçek'tir. Bu form, orijinal olarak yabancı dilde hazırlanan ölçe?in Türkiye ko?ullarına Uyarlama çalışması sonucunda elde edilmiştir. Merve Özbakır tarafından 2010 yılında tamamlanan bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında uyarlanan bu araç, 75 maddeden oluşmakta ve duyuşsal modülasyon ve praxis gibi alanlardaki zorlukları belirlemeyi hedeflemektedir. Derecelendirme, 4 aşamalı bir Likert Ölçe?i kullanılarak yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Duyusal ??lemler Ölçe?i, SPM Home Form, Duyusal Modülasyon, Uyarlama, Ev Ortamı, Likert Ölçe?i, Duyusal ??lemler, Psikometri

Yazarlar

Merve Özbakır (Türkçe Uyarlama)

Amaç

Duyusal ??lemler Ölçe?i Ev Formu'nun temel amacı, çocukların ev ortamında, ebeveyn veya birincil bakıcılar tarafından gözlemlenen duyuşsal işleme tepkilerini sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu Ölçek, çocuğun görsel, işitsel, dokunsal, vestibüler ve proprioseptif sistemlere verdiği aşırı veya yetersiz tepkileri, ayrıca motor planlama (praxis) yeteneklerini ölçmeye odaklanır.

Bu araç sayesinde, çocukların duyuşsal zorluklarının günlük yaşamdaki işlevselliği nasıl etkilendiği belirlenebilir. Elde edilen veriler, özellikle ergoterapistler ve eğitim uzmanları için, bireyselleştirilmiş müdahale programları geliştirmede kritik bir başlangıç noktası sunar. Ölçek, duyuşsal işleme sorunlarının erken tanınması ve yönetiminde önemli bir rol oynar.

Yapı

SPM Home Form, bireyin merkezi sinir sisteminin duyuşsal bilgiyi nasıl kaydettiğini, modüle ettiğini ve organize ettiğini inceleyen psikolojik bir yapı olan Duyusal ??lemler yapısının ölçmektedir. Ölçek, genellikle sekiz farklı duyuşsal sistemi veya alt alanı kapsayan alt ölçeklerden oluşur. Bu alt ölçekler, duyuşsal modülasyon, praxis (motor planlama) ve sosyal katılım gibi kritik alanlardaki işlevselliği de?erlendirir.

Ölçek, duysusal hassasiyetin (a??r? duyarlılık veya düşük kay?t) yan? s?ra, postüral kontrol ve koordinasyon gibi duysusal temelli motor beceriler üzerindeki etkileri de de?erlendirerek, yap?n?n kapsamlı bir görünümünü sunar. Uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün korunmas? hedeflenmi?tir.

Geçerlik

Duyusal ??lemlleme Ölçe?i Ev Formu'nun Türkçe Uyarlama çal??mas?nda (Özbak?r, 2010), spesifik geçerlik katsay?lar? ve detaylı geçerlik analiz sonuçlar? (içerik, yap? veya ölçüt ba??ntılı geçerlik) kaynak içerikte belirtilmemi?tir. Ancak, uyarlama sürecinde ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne ve diline uygunlu?unun sa?lanması için çeviri-geri çeviri yöntemlerinin kullanıldı??? varsayılmaktadır.

Genel geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? psikolojik yap?yı ölçtü?ünü doğrulamalıdır. Bu tür bir ölçek için yap? geçerliliğinin (faktör analizi sonuçlar? ile) ve ay?rt edici geçerliliğinin (klinik örnekleme normal popülasyondan ayırma yetene?) sunulması akademik standartlar açısından önemlidir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte Duyusal ??lemlleme Ölçe?i Ev Formu'nun Türkçe Uyarlamasına ait spesifik güvenilirlik de?erleri (iç tutarlılık katsay?lar? veya test-tekrar test güvenilirliği) belirtilmemi?tir. Bir psikometrik aracın güvenilirliği, aynı koşullar altında uygulandığında tutarlı sonuçlar verme yeteneğini ifade eder.

Güvenirlik çal??malar? genellikle Cronbach alfa iç tutarlılık katsay?s? ile de?erlendirilir. Uyarlama çal??mas?n?n, ölçe?in alt bile?enleri ve toplam puan? için kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik de?erleri (genellikle .70 ve üzeri) sa?laması beklenir. Ayrıca, zaman içinde tutarlılık de?erlendiren test-tekrar test güvenilirliği çal??malar? da ölçe?in stabilitesi açısından kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Duyusal ??lemlleme Ölçe?i Ev Formu'nun orijinal versiyonu, duysusal işleme alanındaki çe?itli alt yapılar? temsil eden faktörel bir yapıya sahiptir. Türkçe Uyarlama sürecinde, ölçe?in maddelerinin Türk örnekleminde orijinal ölçekteki faktör yap?s?n? koruyup korumadığını belirlemek için doğrulayıcı veya keşfedici faktör analizlerinin yapılması gerekmektedir.

Faktör analizi sonuçlar?, 75 maddenin Duyusal ??lemlleme yap?s?n?n hangi bile?enlerini (örneğin, işitsel filtreleme, dokunsal hassasiyet, praxis) temsil ettiğini ortaya koyar. Bu analizler, ölçe?in yapısal geçerliliğini destekler ve puanlamanın dayandığı teorik çerçeveyi güçlendirir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Ka??t ve Kalem ??lçek (Ebeveyn veya Birincil Bak?c? Raporu)

Language Available: Türkçe (Uyarlama), Orijinal (?ngilizce)

Population Group: Klinik ve normal pop?lasyon çocuklar?

Age Group: Orijinal ??lçek genellikle 5-12 ya? grubunu kapsar; uyarlama çal??mas?n?n örneklem ya?? detaylar? için tezin incelenmesi gerekmektedir.

Population Details: Türkiye'deki çocuklar ve onlar?n ebeveynleri/bak?c?lar?.

Test Methodology: 75 maddelik form, ebeveynin çocu?u gözlemlemesine dayanan öz bildirim raporudur. Derecelendirme 4'lü Likert ??lçe?i ile yap?l?r.

Derecelendirme

Duyusal ??lemlleme ??lçe?i Ev Formu, dört a?amalı bir Likert ??lçe?i kullan?larak derecelendirilir. Ebeveynler veya bak?c?lar, çocu?un belirli bir davran??? ne s?kl?kla sergiledi?ini belirtirler.

1 = Hiç bir zaman

2 = Bazen

3 = S?k s?k

4 = Her zaman

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Duyusal ??lemlleme ??lçe?i Ev Formu'nun Türkçe Uyarlama çal??mas? Merve Özbak?r taraf?ndan 2010 y?l?nda tamamlanm??t?r. ??lçe?in ticari kullan?m? ve ücretlendirilmesi, orijinal ??lçe?in yay?nc?s? olan WPS (Western Psychological Services) ve Türkçe uyarlaman?n telif haklar? ile ilgili yasal düzenlemelere tabidir. Akademik çal??malarda kullan?m için genellikle tez yazar? ve ilgili kurumdan izin al?nmas? gerekebilir.

Kaynaklar

Bu ??lçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?na ait temel referans ve eri?im bilgileri a?a??dad?r.

Orijinal PDF Eri?imi:

The original PDF can be downloaded here: duyusal-islemlleme-olcegi-ev-formu-sensory-processing-measure-spm-home-form-toad.pdf

Akademik Referans:

Özbak?r, M. (2010) **Duyusal ??lemlleme ??lçe?i Ev Formunun Türkiye ko?ullar?na uyarlanmas?** (Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul'da tamamlanm?? bir Yüksek Lisans Tezi).

YÖK Tez Merkezi Ba?lant?s?:

tez.yok.gov.tr

Duyusal ??lemlleme ??lçe?i Ev Formu (Sensory Processing Measure (SPM) Home Form) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif haklar? nedeniyle bu kaynakta sunulmamaktadır. Ölçek, ebeveynler tarafından yan?tlanmas? gereken toplam 75 maddeden olmaktadır. Bu maddeler, çocu?un ev ortam?ndaki duysal tepkilerini ve davran??lar?n? kapsamaktadır.